

2 "GLAS NARODA"
VNOS NA DOM
ŠTAMPARNA
CITAJTE, KA
ZANIMA
Eriksen Gorale
116 E. 79th St.
630 4th Ave.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

BUY EXTRA
WAR BONDS
Today!
5% WAR LOAN

No. 197 — Štev. 11 — VOLUME LII. — LETNIK LII. NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 9, 1944 — PONEDELJEK, 9. OKTOBRA, 1944 Tel: CHelsea 3-1242

RUSI 30 MILJ OD MEMELA

Rdeča armada, ki šteje okoli pol milijona mož, je v svoji veliki ofenzivi na 175 milj dolgi fronti v Litvi napredovala 62 milj ter skuša od severa vdreti v Vzhodno Prusijo ter zajeti nemške armade v baltskih državah.

Ko so Rusi razbili najmočnejše nemške utrdbe, se je vnela silna vroča bitka s tanki in infanterijo, ki je trajala štiri dni in Rusi so se približali velikemu pristanišču Memel ob Baltiku na 30 milj, na 33 milj do pristanišča Tilsita v Vzhodni Prusiji in do 35 milj do letskega pristanišča Libave.

V teh bojih so Rusi osvobodili nad 2000 obljudenih krajev in med njimi šest večjih nemških utrdb. Na tisoče Nemcev je bilo ubitih ali vjetih. Rusi so presekali tri velike ceste in je Nemcem za umik iz Rige in Litve ostala samo še ena železnica in dve atranski cesti.

Glavno mesto Letске Riga je že tudi ogrožena, ko je padla trdnjava Ogre južno od Rige, Rusi so zavzeli tudi Tinuži, 15 milj jugovzhodno od Rige.

Tudi na južnem koncu 1300 milj dolge fronte, na Madžarskem, je večer rdeča armada dosegla velike uspehe. S tanki in infanterijo potiskajo Rusi nazaj Nemce in Madžare, so napredovali 11 milj in se približali Budaöpešti na 72 milj in dospeli do Tise, ki je edina naravna ovira pred madžarsko prestolnico. Nad 4000 Nemcev in Madžarov je bilo vjetih.

V prodiranju proti Beogradu so Rusi pričeli pritiskati od jugovzhoda na 22 milj dolgi fronti in Berlin priznava, da so Rusi postavili dve oporišči ob južnem bregu Donave manj kot deset milj od zadnje železnice, po kateri se morejo Nemci umakniti iz južnega Balkana.

60 generalov vodi ofenzivo Premier Stalin je naznanil veliko ofenzivo v Litvi, ki ima namen Nemce pregnati iz Litve ali pa jih uničiti, nakar bodo Rusi imeli na razpolago tri nadaljne armade za vpad v Vzhodno Prusijo. Ti boji se bijejo ob ruski zgodovinski obletnici, ko je ruska armada v sedemletni vojni 9. oktobra l. 1760 vkorakala v Berlin.

Ofenziva v Litvi je tako obsežna, da jo vodi 60 generalov. Kot poročča Berlin, se v tej veliki ofenzivi najmanj 35 infanterijskih divizij, štirje tančni zbori, pet tančnih brigad in več sto aeroplanov.

Amerikanci obkoljujejo Aachen

Ameriška armada je v dvojni ofenzivi za Aachenom Nemcem stisnila odprtino za beg na štiri milje, na jugu pa so Amerikanci napredovali šest milj med Metzom in Nancyjem ter zavzeli šest mest.

Prva ameriška armada je skoro popolnoma odrezala Aachen. S sunkom vzhodno od Aachena so se približali na 1000 jardov zadnji cesti, po kateri se še morejo Nemci umakniti proti Kolinu. Nad razbitim Aachenom so druge ameriške čete od Ulacha napredovale eno miljo v Siegfriedovo črto.

Tretja armada generala Pattona se še vedno bori za Fort Driant, ki je zadnja in najmočnejša trdnjava pred Metzom. Obema ameriškima ofenzivama znatno pomagajo aeroplani.

Amer. artilerija in tanki so pričeli preiskovati utrdbe Aachena, ki je največje nemško mesto, do katerega so prišli zavezniški. Na 800 čevljev visokem hribu Krouzbergu so bile zavzete tri vasi, od koder artilerija obvladuje obsežno pokrajino severno od Aachena.

Medtem ko ameriške armade pripravljajo ofenzivo, s katerih bodo napadle čez Reno, je prva kanadska armada zasedla ceste, ki peljejo do holandskega otoka Walcheren in do polotoka Zuid Beveland ter je s tem odrezala nemške garnizije, ki ovirajo zavezničke, da se ne morejo posluževati Antwerpena.

AMERIŠKE IZGUBE

Vojni tajnik Stimson je večer naznanil, da znašajo ameriške izgube do 21. septembra 417,85. Samo na kopne armade pripade 351,293 izgub, na mornarico pa 65,792.

V Italiji je imela kopna armada 82,111 izgub.

Od 351,293 izgub kopne armade je bilo ubitih 68,569, ranjenih 185,921, pogrešanih 45,488 in vjetih 51,316.

Od 65,792 izgub pri mornarici jih je bilo 35,963 ubitih, 25,588 ranjenih, 9761 pogrešanih in 4486 vjetih.

Stimson je rekel, da se je pri kopni armadi 84,379 ranjenih vrnilo na fronto.

V številu izgub na italjanski fronti niso vključene izgube zračne armade. Ubitih je bilo 15,889, ranjenih 56,178 in pogrešanih 10,044 do 25. septembra.

Malinovskega napredovala na 94 milj dolgi fronti in je na severnem koncu fronte zavzela Nagyabajem, 10 milj od Debrecin - Budimpešta železnice, po kateri je za Nemce edina možnost umakniti se iz Transilvanije.

Na osrednji fronti so Rusi zavzeli Mezoetur, 72 milj jugovzhodno od Budimpešte in so napredovali 11 milj čez reki Koeroes in Berettyo in čez celo omrežje kanalov.

Nišje proti jugu so zavzeli Szentes ob vzhodnem bregu Tise, kjer se križajo štiri železnice.

Nemci se skrivajo v rudniku

Po slabo razsvetljenih in vlažnih rovih starega premožavnika pri Palembangu v Siegfriedovi črti se skriva okoli 300 mož, žena in otrok kot ptiči v gajbah in čakajo, kaj bodo z njimi napravili Amerikanci. Tam žive že tri tedne, ko nad njimi divja bitka.

Společka so mislili, da jih bodo Amerikanci obglavili. Ko pa sta jih slučajno našla Lt. Glenn Poppe iz Mason, Ohio in Cpl. William Reifsnnyder iz East South Bend, Ind., ko sta se skrila med nemškimi artilerijskim ognjem, so ljudje kleče prosili, da jim prizaneseta.

Zavetišče je približno dolgo 200 čevljev, šest čevljev široko in sedem čevljev visoko in postranski rovi peljejo na obe strani.

Pred tremi tedni so Nemci ukazali prebivalcem, da se izselijo iz Palembanga, ki je sredi Siegfriedove črte. Okoli 6000 ljudi se je izselilo, 90 premogarjev s svojimi družinami pa je dobilo povelje, da ostanejo in obratujejo rudnik toliko časa, dokler je sploh mogoče.

Delavci so pobrali nekaj najpotrebnejših stvari in so se skrili v rudnik. Amerikanci jih bodo pustili v rovu toliko časa, da se bodo mogli varno vrniti na svoje domove. Ob vzhoda v rov stoji ameriška straža.

Delavci so pobrali nekaj najpotrebnejših stvari in so se skrili v rudnik. Amerikanci jih bodo pustili v rovu toliko časa, da se bodo mogli varno vrniti na svoje domove. Ob vzhoda v rov stoji ameriška straža.

VELIKANSKI ZRAČNI NAPADI

Zavezniško vrhovno poveljstvo naznanja, da je večeraj proti večeru napadlo Nemčijo 3100 težkih bombnikov v spremstvu 7000 napadalnih aeroplanov in so bombardirali industrijske naprave in vojaške predmete od Dunaja do Baltika.

V 42 urah od šestih sinoči je bilo nad Nemčijo 13,000 do 14,000 zavezniških aeroplanov. Zavezniški zračni poveljnički so se naglomna poslužili legega vremena in bombardirali kar največ nemških krajev, predno pride zima v deželo. Med popoldnem in dveh popoldne je bilo vrženih okoli tisoč bomb samo na Nemčijo, na vse kraje, kjer ima nemška armada svoje postojanke, pa je bilo vrženih najmanj 10,000 ton bomb.

Od zapada je priletelo nad 1400 bombnikov, ki pripadajo ameriški ošmi zračni sili, in 700 angleških aeroplanov. Iz Italije je okoli 800 ameriških težkih bombnikov, ki pripadajo 15. ameriški zračni sili, bombardiralo petrolejske čistilnice južno od Dumaža ter železniška križišča in letališča med Dumajem in Budimpešto.

Poleg tega je 200 angleških bombnikov napadlo holandski otok Walcheren ob izlivu Schelde, kjer nemška artilerija zastranjuje zavezniško, da se ne morejo posluževati Antwerpena kot pristanišča.

Ameriški bombniki so tudi bombardirali tovarne za umglenje.

Willkie umrl

Wendell Willkie, ki je bil leta 1940 republikanski predsedniški kandidat, je v nedeljo zjutraj od 2.20 umrl za srčno kapjo v Lenox Hospital v New Yorku. Star je bil 52 let.

Willkie je bil izvoljen za predsedniškega kandidata na najbolj sezacionalen način. Na konvencijo je prišel skoro nepoznan brez slavaspevov, odšel pa je kot nosilec republikanske zastave in kot kandidat za najvišje mesto v Združenih državah.

Bil je sicer nevarno bolan, toda že zadnjo noč so zdravniki z ozirom na to, da se mu je tekona dneva stanje zelo izboljšalo, domnevali, da je prestal križo in so imeli upanje, da bo okrevljal.

Pred enim mesecem je prišel Willkie v bolnišnico po navadi bogatejših ljudi, da se pustijo vsako leto zdravstveno preiskati. Ostal je v bolnišnici zaradi boleznij v grlu. Zdravje se mu je stalno obračalo na boljše, ko je v soboto zvečer dobil srčni napad. Takoj so mu morali dati kisik. Drugi napad je dobil ob 10 zvečer in tretji napad ob eni ponoči. Od tedaj je vidno pojemal in poklicana je bila njegova žena Edythe in nekaj njegovih najbližjih prijateljev. Willkie je umrl v spanju in ob njegovi smrtni posteli sta bila poleg njegove žene zdravnik dr. Benjamin Salzer in dr. A. D. Gheselein.

Njegova žena se je onesvestila in so jo morali odnesti iz bolniške sobe. Wendell Lewis Willkie je bil po poklicu odvetnik, ne da bi se bil kaj posebno udeleževal v politiki. Sele ko je bil izbran za predsedniškega kandidata, se je bolj zanimal za politiko. Ko je bil poražen, je bil ves čas v najboljših prijateljskih odnosih s predsednikom Rooseveltom, ki ga je pri volitvah porazil. Roosevelt ga je poslal, ali pa je Willkie sam šel na Rooseveltovo željo na potovanje, ter je prepotoval Rusijo, Sibirijo, Kitajsko in se je čez Pacifik vrnil v Ameriko. Willkie je bil rojen 18. februarja, 1892 v Elwood, Ind. Ko je postal odvetnik in pravi zastopnik velikih tvrdk in si je pridobil precejšnje premoženje, je kupil mnogo zemlje v Indiani in je postal "gospod farmer", živel pa je v New Yorku. Bil je šest čevljev visok in močan. V politiki je bil bolj sam svoj, kot pa pristaš

JAPONSKA MORA BITI RAZOROŽENA

Predsednik Harvard vseučilišča James B. Conant je v soboto govoril pred Foreign Policy Association v New Yorku in rekel, da mora biti Japonska po sedanji vojni ravno tako razorožena kot Nemčija in da jima sme biti puščena samo najpotrebnejša industrija, tako da ne bosta mogli nikdar več pričeti kake vojne. Po njegovem zatrdilu mora biti odstranjena vsaka nevarnost, da bi mogli pričeti kako vojno, drugič pa mora biti postavljena mednarodna organizacija, ki bo v krali zatrla vsak poskus kaliti mir.

Conant je rekel, da nas zgodovina uči, da se vsak narod, ki je bil v vojni poražen, želi maščevati in se v približno 25 letih zopet pripravi na vojno. Želje po maščevanju pri Nemcih in Japoncih se moremo obvarovati samo s tem, da bo sedaj še nerojen narod zrastle in bo pričel vladati.

Za pobiranje obleke

Za pobiranje obleke za naše reveže v stari domovini je pripravljen rojak Jerry Corel 67 Scholes St., Brooklyn, N. Y., priti na dom s svojim avtom, samo če mu sporočite potem dopisnice kdaž, da naj pride.

Kupite en "extra" bond danes!

JAPONSKI KRVOLOK TOJAMA UMRL

Japonska časninarska agentura Domei je sporočila, da je umrl 90 let stari Micura Tojama, načelnik družbe Ōrnega zmaja. Domei ga označuje kot najbolj spoštovanega voditelja med japonskimi rodoljubi.

Družba Črnega zmaja je vodila vohumstvo v Združenih državah in uradi FBI je od pričatelka vojne aretirval več Japoncev, ki so bili člani te družbe. Celemu civiliziranemu svetu je bil Tojama znan kot najbolj zločinski človek. Sam je priznaval, da je bil morilec že iz svoje mladosti. Družba Črnega zmaja je bila slična italjanski mafiji in kamori. Tojama je bil poveljnič povzročitelj japonsko-kitajske vojne leta 1894 in rusko-japonske vojne leta 1904. Bil je voditelj gibanja za zatiranje Kitajske. Bil je neizprosni sovražnik Anglije in Združenih držav.

Tojama je bil suh in je nosil dolgo brado. Nekoč ga je vgriznil pes, toda je bil prijeten z njim in mu je celo dal piškote. Komarja ni mogel ubiti, toda ves drugačen je bil proti ljudem. V svoji mladosti ni bil posebno brijten. Kakor Schicklgruber-Hitler, je tudi Tojama v svoji mladosti živel pod napačnimi imeni. Njegovo pravo ime je bilo bajje Gōzairo. Njegovo časopisje se ga ni upalo imenovati, ker

JAPONCI V MOČNI OFENZIVI NA KITAJSKEM

V veliki nevarnosti sta dve kitajski mesti Kweilin in južni Kitajski, ki je v plamenih, in Fučov, kjer so v njegovi bližini Japonci izkrali močno armado. V predmestjih Fučova se Kitajci silovito branijo proti Japoncem.

Japonski glavni stan je v soboto po radio naznanil, da je bil Fučov popolnoma zavzet in da je bila v teh bojih kitajska 80. divizija popolnoma razkrojena.

Fučov je zadnje večje kitajsko pristanišče in kitajsko poročilo pravi, da Kitajci mesto še vedno branijo.

Kitajsko vrhovno poveljstvo priznava, da so Japonci dobili močna ojačenja in da so bližnja Tajkunajana, 23 milj severovzhodno od Kweilina pričeli močno ofenzivo proti Kwangšingju, kjer pa Kitajci z artilerijo razbijajo Kweilin, da morejo z artilerijo streljati na sovražnika.

V jugozapadni Kitajski pa imajo Kitajci več sreče kot osrednji Kitajski ter so zasedli dva izmed šestih vrhov San-kuampe gorovja, od koder obvladujejo cesto jugozapadno od Langlinga.

JAPONCI V MOČNI OFENZIVI NA KITAJSKEM

Kitajsko vrhovno poveljstvo priznava, da so Japonci dobili močna ojačenja in da so bližnja Tajkunajana, 23 milj severovzhodno od Kweilina pričeli močno ofenzivo proti Kwangšingju, kjer pa Kitajci z artilerijo razbijajo Kweilin, da morejo z artilerijo streljati na sovražnika.

JAPONCI V MOČNI OFENZIVI NA KITAJSKEM

Kitajsko vrhovno poveljstvo priznava, da so Japonci dobili močna ojačenja in da so bližnja Tajkunajana, 23 milj severovzhodno od Kweilina pričeli močno ofenzivo proti Kwangšingju, kjer pa Kitajci z artilerijo razbijajo Kweilin, da morejo z artilerijo streljati na sovražnika.

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Newark Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sallust, President; Ignace Eudo, Treasurer; Joseph Lugha, Sec.
Head Office: 122 West 12th Street, New York 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA OHO LITO VJELJA LIST ZA EDROŽNENE DRŽAVE IN KANADOJ
\$7.—; ZA POL. LETA \$3.00; ZA OBTET LETA \$2.—

"Glas Naroda" izbaja vsaki dan izven sobot, nedelj in pramiikov.

"GLAS NARODA", 315 WEST 12th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

Dumbarton Oaks -- "še in še"

Zasedanje konference v Dumbarton Oaks se je vršilo in — v kolikor pride v poštev prvi, oziroma evropski del tega zasedanja — se je tudi nekako končalo, ne da bi rešilo vsa glavna vprašanja.

Predno se je ta konferenca pričela, je vsakdo pričakoval, da je nastopila velika doba vsestranskega sporazuma v kolikor pridejo male države v poštev in da bodo temu sporazumu sledila doba svetovne mednarodne organizacije.

Že predno se je pričelo zasedanje imenovane konferen-ce, so se sporazumeli naš predsednik, maršal Stalin in premier Churchill glede ustanovnih pogojev, toda, ko so se nekako pred šestimi tedni sestali delegatje držav, katerim načeljujejo imenovani trije vodje, je vsaka delegacija prine-sla seboj v Washington svoje posebne zapiske, kateri seve-dla, se niso nanašali na ves svet kot celoto, pač pa na med-sebojno razmerje, ki je nastalo med Zjedinenimi državami, Anglijo in Sovjetsko Rusijo. Potem je prišlo takoj do vpraš-anja, kako je treba v bodoče omejiti takozvane agresorije med narodi, in to vprašanje se je potem spremenilo v vpraš-panje: kako bude treba omejiti — agresivnost.

Med imenovanimi tremi velevlastmi, nastopila je Ru-sija nekako tako, kakor da na nikak način ne zamore ostati-bojzani, da ako pride med velevlastmi do slučajnega nesporazuma, bodeta Zjedinjene države in Anglija nastopa-li sporazumno in vsakem vprašanju in da, ako v resnici pride do ustanovitve nove Lige narodov, se bude koncem konca ta liga spremenila v nekako zvezo proti Rusiji. Ker ima vsaka velevlast svoje takozvane sfere svojega političnega in trgo-vinskega vpliva — se to vprašanje nikakor ne zamore po-voljno zaključiti v kratki dobi šestih tednov. Ako je to ne-mogoče, potem je ravno tako nemogoče izdelati konkretne načrte za ustanovitev splošnega in trajnega miru.

Doznavalo se je tudi, da zavezniški še vedno niso izdelali načrte glede postopanja z poraženo Nemčijo. Churchill sploh več ne omenja kaka bude bodočnost Nemčije, kajti, ko je bil pri konferenci v Kanadi, je to vprašanje prepustil nekna-dnemu sestanku med njim, predsednikom Rooseveltom in Stalinom.

*

Kljub temu je pa predvsem potrebno, da se določi bo-dočnost Nemčije, ker inace med omenjenimi tremi zavezniški sploh ne pride do bodočega trajnega sporazuma. Sovjetska Rusija je protestirala glede skupnosti okupacije dela Nem-čije po Zjedinenih državah in Angliji. Posvetovanje glede delitve Nemčije v okupacijske sfere je nekako absurdno, kaj-ti anglo-ameriški del bi bil potem večji, kakor ruski in pri vzajemnih tozadevnih posvetovanjih tudi — dvojgласen. Posadke v teh delih Nemčije bile bi odgovorne le svojim vla-dam. In tudi mesto Berlin bi moralo biti razdeljeno v tri okupacijske dele. — Ako zasedajo, na primer, angleške čete znani Alexanderplatz, Američani, dobro in svetovno znano ulico Wilhelmstrasse in ulico Thiergarten, ter Sovjetske če-te središča zabavnega dela mesta, oziroma Kurfuersten-damm, potem, pride v Berlinu do splošne selitve berlinskih meščanov in — delavstvo se bude takoj selilo v sovjetski okraj nemškega glavnega mesta.

Vrhu vsega tega pa prihaja v Washington tudi šepeta-nje glede načrtov, katere sta baje izdelala sporazumno stara prijateljca—Franz von Papen in Eugenio Pacelli, sedanji pa-pež, glede ustanovitve reakcionarne sfere v zapadni Evropi tako, da se ustanovi katoliško-konservativna zapadna Evro-pa pod navideznim pokroviteljstvom znanega pajaca—Oto-na Habsburškega, kot nekako protiutežje proti ostali napredni Evropi.

Na vse zgoraj navedene intrige starega kalibra pa pri-haja sedaj nekako bolj glasno "šepetanje" iz Moskve, kajti bilo je objavljeno saj deloma v moskovskih listih, — namreč: Verniki vsake poedine nepravoslavne veroizpovedi so ustanovili posebne odbore, katerih naloga je posvetovati se

OPAZITE! Vse, kar se je vse podražilo, za razen tiskovni papir in druge tiskar-ske potrebščine. Da si rojaki zagotovo redno dopisujejo lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vna-pred plačano naročnino. ALI NE BI OBRNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakaj-te na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

direktno z nedavno ustanovljenim sovjetskim osrednjim od-borom verskih zadev in vprašani, čegar predsednik je Ivan Vasiljevič Poljanski. On je sedaj, vesled zgoraj navedenih "šepetanj" objavil podrobnosti o pravicah neomejenega različ-voja vseh nepravoslavnih veroizpovedi v Sovjetski Rusiji. Imenovani osrednji odbor ima iste pravice, kakor že prej ustanovljeni odbor za pravice in vprašanja pravoslavja. Novi odbor ima trideset zastopnikov širom Rusije, in to za-stopništvo se bo sedaj povečalo tako, da bodo nepravoslav-vni verniki imeli sto zastopnikov v vseh krajih, kjer bivajo toverni državljani.

Ta odbor zastopa dosedaj petero veroizpovedi, namreč—Armensko-Georgijsko, Staroverce, Rimokatolike in Luterane. Istodobno pa zastopa tudi pravice obojevrstnih Mohamedancev, oziroma Sunitov in Šiitov, Židov, Budistov, Baptistov, Adventistov in drugih evangelskih sekt. Vsaka-verska kongregacija ali skupinja ima pravico predložiti svoje eventualne pritožbe imenovanimu odboru. Ako pridejo verniki teh veroizpovedi do uverjenja, da potrebujejo več cerkev, mošej, sinagog, itd., predložijo svoje tozadevne želje osrednjemu odboru v Moskvi, kateri poskrbi za to, da se nove cerkvene občine takoj ustanovijo, kajti vse vere pro-strane Rusije, imajo iste neovirane pravice.

Povsem naravno je, da se verniki in njih vodje v Ru-siji ne bodo bavili z svetovno politiko, temveč bodo delovali izključno le v prid in blagostanje cerkve, tako, da so med vjimi posvetne intrige, a la Franz von Papen-Pacelli, povsem izključene.

ITALIJANI IN NEMCI

Napisal Louis Adamič

(War and Post-War Bulletin, September-October, 1944)

V svoji, pred kratkim izdani in široko diskutirani knjigi "Nemčija in Evropa" (Random House, \$1.25), stari itali-janski filozof Benedetto Croce dela razlike med italijanskim fašizmom in nemškim naciz-mom. On opisuje prvega kot nepotreben socialni razvoj, ka-terentu manjka korenin v ita-lijanski preteklosti in ki nosi "nepobitni izgled komedijan-stva" sredi svoje grobstvi in zločinov, medtem ko v Nemči-ji (on tako trdi) izgleda da je nacizem zadnje dejanje neizo-gibne zgodovinske tragedije. Nekoč je Croce, v pogovoru z enim nemškim prijateljem de-jal, da so Italijani superio-rejši od Nemcev.

"Superiornejši, zakaj?" ga je vprašal s pazljivostjo Nema-c, ki vedno poizkuša posluša-ti in se učiti.

"Zato", mu je odgovoril Croce, "ker naši Italijani, to se pravi, oni med nami, ki se delamo fašiste, vedo da delu-jejo v slabi veri, ali vi Nemci ste v to resnično verjeli".

Nemec: "In kaj je v tem su-periornega?"

Croce: "To: da mi, z našo slabo vero, vsaj čuvamo sijaj intelekta in ostajamo slabi ljudje — toda ljudje — med-tem ko ste ga vi Nemci popol-noma izgubili in ste postali zveri".

Rad bi o tem razgovarjal z Grki, ki so okusili oba načina in seveda z Jugoslavlani, ki so preživeli umorstva, ki so jih izvajali italijanski fašisti v l. 1941-43 v Sloveniji, Dalmaciji in Črni Gori. Medtem ko so ubijali prebivalce, so zažgali in pognali v zrak skoro 200 mest in vasi. Rad bi vedel, če imajo Grki in Jugoslavlani, ki so preživeli ta grozodejstva, smisel razlikovnja med itali-jansko in nemško brutalnostjo, če so, ko so njih družine bile klane, znali ceniti "komedi-jantski izgled" in "sijajen in-telekt" italijanskih fašističnih čet.

Drug interesanten predmet za razpravo s preživeli mi Ju-goslavlani bi mogel biti, da profesor Croce in njegov ko-lega v sedanji italijanski vla-di, znani "naprednjak" in "demokrat" grof Sforza, ni-sta voljna obsoditi itakjansko obnašanje v Jugoslaviji, ali povedati, kaj bi povojna Itali-ja bila voljna storiti na račun odškodnine.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitaga pisatelja
Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslavčanov za svobodo, o če-mer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pripravljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtiku gotovino oz. zaščitne (Zdrženih držav). — Naročite lahko pri:

**KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY**

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

VOJNI BONDI

Z dnem 2. oktobra pričela se je pri nas doba, ko zamore vsakdo, ki želi svoje vojne bon-de zamenjati v denar, iti v ka-terokoli banko, in zamenjati svoje bonde (Series A, B, C, D in E) ne da bi mu bilo potre-ba plačati kako pristojbino. Javnost se sedaj vprašuje, kake bodo posledice temu splo-šnemu zamenjevanju vojnih bon-dov? Bode li to nekaka va-da lastnikom bon-dov? Bodo li lastniki pričeli zamenjevati svoje bonde kar na debelo?

Bonde E, F in G, pričeli smo kupovati nekako početkom ma-ja 1941 in od tedaj do 31. ju-lija 1944 se je prodalo teh bon-dov za skupno svoto v znesku \$36,252,000,000, dočim jih je istočasno naše ljudstvo zame-njalo za denar v skupnem zne-sku \$3,347,000,000.

Ako bi sedaj vsakdo skušal prodati svoje bonde in sicer hkrati, potem bi prišlo do ne-kake krize glede z ozirom na tozadevno financiranje. Tudi položaj vsake banke bi bil do-kaj težaven, ako bi vsi ljudje hkrati zahtevali izmenjavo svojih bon-dov.

Radi tega svetujemo vsem ljudem, ki so kupili tozadevne bonde, naj jih obdrže dokler ne dosežijo svoje vrednosti potom obrestovanja. Ne izme-njujte vladne bonde in stori-te to le v slučaju, da so ti bon-di vse Vaše premoženje, o-ziroma ves denar, kar ga imate.

Izgubljeno

V nedeljo, 1. oktobra je bila v slovenski cerkvi na Osmi v New Yorku ali pa kje v njeni bližini izgubljena ženska buc-ka. Najditej naj jo blagovoli prinesti v župnišče.

Pobit v Jami

V Piney Fork, O., se je po-nesrečil pri delu v premogov-niku Ivan Robas. Ob steno so ga pritisnili jamski vozički, mu zlomili ključno kost v rami in več reber. Zdravi se doma.

SMRTNA KOSA

V soboto je v Brooklynu, N. Y., umrla Mrs. Ana Gaš-pirer: Rojena je bila 9. okto-bra, 1875 v Novi vasi pri Ra-doljici na Gorenjskem. Njeno truplo leži na 94 Scholes St., Brooklyn. Pogreb bo jutri v torek.

Prizadeti družini naše soža-lje.

Bernard Ukajanc

V mestni bolnišnici v Cleve-land, kamor je bil prepeljan pred nekaj dnevi je umrl Bern-ard Ukajanc, samski, star 78 let. Bil je dobro poznan po nasebini, ker je veliko vo-zaril s konji pri kontraktor-jih. Doma je bil iz Klečeta, fa-ra Šmihel pri Žuženberku.

Anna Nose

Po dolgi in mučni boleznii je premenila v Charity bolnišni-ci, Cleveland, Anna Nose, ro-jena Anžlovar, stara 51 let. Doma je bila iz Št. Vida pri Zatični, kjer zapušača mater, 2 sestri, 2 brata in več sorodni-kov. Tukaj je bivala 33 let. Tukaj zapušača žalujočega so-proga Johana, in štiri otroke: Anno, poročeno Mestek, Stan-y, poročeno Rosič, Vlado, po-ročeno Goodwin in Albino, se-stro Josephine Yarc v Elk-hart, Ind., tri vnuke in več sorodnikov.

John Klep umrl v Bridge-port, Ohio

Dne 12. sept. je umrl v Brideport, O., John Klep, star 70 let. Zadel ga je srčna kap-ja in petih urah je bil mrtev. Doma je bil iz vasi Zaboje na Štajerskem. Tukaj zapušača že-no in tri hčere.

RAZGLEDNIK

ODLOMKI IZ DOMACEGA CASOPISJA

Bostonski "Herald" javlja, Rusi, ker inace se bodo Polja-da države, katere so že osvobo-ki londonske "vrste" prepozno- uverili, da so "padli raz vlak zgodovine", kakor se izražajo Rusi v svojem pogovoru. List tudi pristavlja, da prava polj-ska vlada s sedežem v Lublinu, je sedaj v položaju ustanoviti pravilno in pošteno ljudsko vlado za vso Poljsko, in svetuje londonskim "zlahočem", naj ne grizejo roke, katera je osvo-bodila Poljsko.

Newyorsk "Sun" je mne-nja, da je Kitajska sedaj tako blizo poraza, kakor še nikdar popreje tekem sedanje vojne in izražajo mnenje, da je vsled tega japonski nadaljni načrt vojne v Aziji povsem jasen: popolna osvojitve Kitajske in nič druzega.

Bostonski "Globe" piše z o-zirom na položaj v Niponu: — "Japonci prodajajo svoje oto-ke tako drago, kakor je sploh mogoče, kajti v kolikor pridejo ti otoki v poštev, so sedaj uve-rieni, da bodo morali ostaviti za vedno svoj otoki "real estate business."

"The Register" v Des Moines, Ia., izražajo mnenje in svetuje poljski ubegli vladi v Londonu, naj se hitro pobota z

ZA PRAVICE DOMAČINOV V FRANCOŠKIH KOLONIJAH

Odkar so vsi narodi sveta iz-vedeli, da "Atlantic Charter" jamči pravice in neodvisnost vsem narodom sveta, pričeli so tudi domačini v francoskih kolonijah zahtevati neodvisnost, ali pa saj samoupravo takozva-nih kolonij.

Iz francoske kolonije Anam v iztočni Aziji, prilaja poroč-lo, da se je med Anamiti, ozi-roma domačinji francoske ko-lonije Anam, pričela vsestran-ska agitacija za popolno poli-tični svobodo in za vsestransko izboljšanje gnotnega položaja tamošnjega prebivalstva, ki se-veda ni francosko. Devetdeset odstotkov tamošnjega podjar-mljenega prebivalstva, prebiva v bornih kočah in vsak delavec zasluži pri trdem delu — le po \$10. na leto. Premogár v Ana-mu zaslužil nekoliko več, kaj-ti njegova dnevna plača znaša ogromno svoto — 15 centov na dan.

Delavske organizacije so za-branjene, toda kljub temu so tankaj, zlasti pa v glavnem mestu Saigou, demonstracije na dnevnem redu.

Tamošnji list "La Lutte" zahteva, da se ustanovi "New Deal" in sicer takoj, ter zahte-va za domačine: Pošteno in človeško plačo; 40urni delav-nik na teden; kolektivnost; de-

Mali Oglasi imajo velik uspeh

ii

Prepričajte se!

19. septembra 1944

Vincent Cankar, predsednik JPO-SS, je otvoril sejo ob pol desetih uri dopoldne v konferenčni sobi Slovenske narodne podpornice v Chicagu.

Za zapisnikarja zaprli se je imenovan Janko N. Rogelj.

Navzoči so sledeči odborniki: V. Cankar, zastopnik Slovenske narodne podpornice; Joseph Zalar, zastopnik Kranjsko-slovenske katoliške jednote; Janko N. Rogelj, zastopnik Ameriške bratske zveze; Josephine Erjavce, zastopnica Slovenske ženske zveze; Leo Jurjovec, zastopnik Zapadne slovenske zveze; Josephine Zakrajšek, zastopnica Progressivnih Slovencev; in Frank J. Wedie, zastopnik Družbe sv. Družine.

Odsotni so: John Gornik, zastopnik Slovenske dobrodelne zveze; John Ermenc, zastopnik Slovenske podporne zveze "Sloga"; in Frank Česnik, zastopnik Slovenske moške zveze.

Predsednik JPO-SS poroča, da je bila sklicana ta seja iz večih razlogov, predvsem pa zato, ker že dolgo nismo zborovali in ker se razmere na vojnih frontah slednje čase tako naglo spreminjajo in vsak čas se lahko zgodi, da bo pomoč nesrečnim rojakom v stari domovini res mogoče dostaviti ter je potrebno, da smo na to pripravljene. Kot veste, je prav iz tega razloga bila sklicana skupna seja vseh narodnosti, ki so včlanjene v Združenem odboru južnoslovanskih Amerikancev, da bi se pogovorili glede možnosti skupne akcije v pomoči, katero bi mogli nuditi osvobojenim krajem. Datum te skupne seje je bil določen za soboto 16. septembra v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu. Napovedana seja je bila zadnji čas odpovedana iz razloga, ker Hrvatje niso hoteli priti na to sejo; čeprav so se na skupni seji ZOJSA v New Yorku vse narodnosti strinjale, da je po-

trebna enaka seja, zlasti ker je ZOJSA izposloval dovoljenje za nabiranje in razpečavanje skupne pomoči pod imenom War Relief of Americans of South Slavic Descent, ki bi posloval z dovoljenjem President's War Relief Control Boarda, registracijska številka 583.

Nadalje izjavlja predsednik, da se je v Washingtonu delalo na to, da bi se združile vse jugoslovanske vojne pomožne organizacije v eno pomožno akcijo, oziroma, da bi se spojile vse obstoječe s tako zvano United Yugoslav War Relief Fund of America, katere prav ozadje je organizacija American Friends of Jugoslavia in katera je bila faktično pod domninanjo jugoslovanskega veleposlanika Fotiča. Radi tega je bilo med nami mnogo dopisovanj in zastopnik omenjene organizacije je tudi osebno obiskal njega (br. Cankarja) ter Jos. Zalarja in ju poskušal pridobiti, da bi pristala v spojitve. Oba sta mu pojasnila, na kak način smo mi organizirani in kako se vrši naše zbiranje prispevkov ter kako imamo začrtano pomožno delo sploh, ter da vsled tega spojitve ni mogoča, nakar je vse ostalo pri starem. O teh poskusih je izvedel tudi br. L. Adamič, ki je nato merodajnim osebam stvar še posebej pojasnil. Brezdvomno je tudi njegovo posredovanje precej pomagalo, da so potem odnehali.

Končno je posegel v zadevo Združeni odbor ali ZOJSA. Prizadetim uradom je pojasnil, da bi bilo najbolje, ako bi se njim izdalo dovoljenje, nakar bi lahko sledilo skupno delo vseh jugoslovanskih narodnosti. In to so čez čas tudi dosegli. Kot je že bilo deloma objavljeno, jim je izdano dovoljenje pod imenom War Relief of Americans of South Slavic Descent in to, da smejo zbirati prispevke ter pomoč dostavljati v Jugoslavijo. Možnost sedaj postoji, da se bo tudi že prej imenovani United Yugoslav War Relief Fund of America priključil tej akciji.

Predsednik se poudarja, da je prišel čas, da poživimo našo pomožno akcijo kakor največ mogoče ter poziva, da na tej seji nekaj konkretnega zaključimo. Zaeno omeni, da je prejel telefonično sporočilo, da je jugoslovanska ladja že na poti v Ameriko, da naloži potrebne stvari in jih odpelja v Jugoslavijo. Računajo predvsem na našo materialno pomoč sestradanemu ljudstvu v stari domovini.

Ker nismo mogli obdržavati skupne seje v Clevelandu kot je bilo namenjeno, sem smatral za potrebno, da imamo vsaj Slovenci svojo sejo, na kateri bi se pogovorili glede vprašanja pridružitve za skupno akcijo in da sklenemo vse drugo potrebno. Zato smo torej danes skupaj. Kot znano, zadnje čase nismo bili kaj posebno aktivni, to pa radi udejstvovanja pri SANSu.

Poročilo predsednika se vzame na znanje.

Tajnik JPO-SS poda pisano poročilo, katero se glasi: Bratje in sestre!

Odkar je bila ustanovljena politična organizacija (SANS) ni bilo pri naši pomožni akciji onega navdušenja in živahnosti, kot bi bilo pričakovati. Z ustanovitvijo SANSa in organiziranjem Združenega odbora južnih Slovanov je bila naša pomožna akcija (JPO-SS) nekako v ozadje postavljena. Sicer so prihajali prispevki od meseca do meseca, ni pa bilo one prave in žive aktivnosti kot bi morala biti. In ker ni bilo že mesec in mesece prave in resne aktiv-

SVOBODA SE BLIŽA -

NAROD POTREBUJE POMOČI!

Krvoločni Nemec je našim bratom in sestram v starem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s čimer bi po osvobojenju mogel pričeti novo življenje.

Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbirajmo obleke, orodje in vse, kar je najpotrebnejšega pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I. je skladišče na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT

282 - 9th Avenue, blizu 25th Street.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

nosti, zato tudi nimam veliko poročati.

Delo v zvezi z mojo službo sem izvrševal točno in po svoji najboljši možnosti. Denar, ki je bil meni poslan, sem ga takoj odposlal bratu blagajniku. Brat blagajnik mi je pa točno vsak mesec poslal izkaz vseh mesečnih prejemkov.

Ker je poslovanje naše akcije pod nadzorstvom in kontrolo federalne vlade, se zahteva, da se poročila o prejemkih in morebitnih izdatkih redno kot predpisano pošljejo The President's War Relief Control Boardu, Washington, D. C. Taka poročila so bila vedno pravočasno na pristojno mesto poslana.

O finančnem stanju ne bom poročal, ker bo to storil brat blagajnik. Želim pa omeniti nekaj in to je:

JPO-SS je bil organiziran 19. aprila 1941. Z našo akcijo torej posluujemo že približno tri leta in pol. Za ves ta čas znašajo poslovni stroški \$79.50. Torej v treh letih in pol smo imeli samo \$79.50 stroškov. Pa tudi ti stroški bi ne bili v toliki meri kot so, ako bi ne bilo zaradi premije blagajnikovega poročstva in če bi ne bilo treba vladi v Washingtonu, D. C., pošiljati poročila, ki morajo biti pripravljena po računskih veščakih. Z drugo besedo rečeno, stroški, ki smo jih do sedaj imeli, so bili po večini v zvezi s poročili računskih veščakov (Certified Public Accountants) in pa plačano premnjo od blagajnikovega poročstva.

To omenjam zato, da bo javnost vedela, da vsi, ki imamo posle v zvezi z našo akcijo, ne prejemamo nikakršnih plačil ali odškodnin, ter da ne trošimo denarja, pač pa gledamo na to, da denar, ki ga prejmemo, pride v pomoč onim, za katere je bil darovan.

Na zahtevo je bila 21. julija t. l. poslana The President's War Relief Control Boardu, Washington, D. C., tudi resolucija.

Joseph Zalar, tajnik. Poročilo tajnika se sprejme. Blagajnik JPO-SS poroča, da ima sedaj v blagajni \$77.074.35, kar smo nabrali v treh letih in pol. Skupni stroški znašajo samo \$92.00, kar je zelo malo, ker vsi uradniki delajo brezplačno, a včlanjene podporne organizacije plačujejo stroške njih glavnih uradnikov, ki se udeležujejo seje glavnega odbora JPO-SS.

Poročilo blagajnika se vzame na znanje. Direktor publicitete poroča, da je pisal članke, katere ste vsi čitali. Nadalje pravi, da nismo toliko napredovali, kot se je pričakovalo, kajti imamo med Slovenci v Ameriki neprijatelje, ki zanašajo vesti med naše ljudi po nasebinah, ki niso naklonjene našemu delu. Tako je bilo pričobeno v

nekem slovenskem časopisu, da se namerava izročiti denar JPO-SS "komunistom" v Jugoslaviji, kar ne odgovarja resnici. Louis Adamič, ko je govoril o ne em skupnem pomožnem odboru ZOJSA, je povdal, da ves denar, ki je bil nabran pri Slovencih v Ameriki, bo poslan le Slovincem v domovini.

Poročilo direktorja publicitete se sprejme.

F. J. Wedie poroča, da smo bili sedaj malo bolj počasni pri pomožni akciji, ker so se Slovenci bolj udejstvovali pri SANSu.

Poročilo se vzame na znanje. Josephine Erjavce poda svoje poročilo, da je delala in bo tudi v bodoče tako. Povdarja, da moramo mi sami deliti denar, katerega smo mi nabrali. Govori nadalje glede nabiranja obleke, katero bomo poslali v domovino.

Poročilo se vzame na znanje. Josephine Zakrajšek poroča, kako so se ženske v Clevelandu že organizirale v tri skupine, da bodo nabirale, šivale in pripravljale obleke, katero bodo pozneje poslale v domovino, ko dobe navodila, kako se more pošiljati. Pravi, da obleka mora biti vsa čista in oprana, ker drugače se je ne more poslati. Stare čevlje in klobuke ni potreba nabirati, ker se jih radi sanitarnosti ne more pošiljati preko morja. To skušnjo smo imeli pri Ruskem pomožnem odboru. Tudi nogavice morajo biti nove.

Poročilo se vzame na znanje. Predsednik se zahvali joliet-skemu odboru za tako velik dar.

Nato se razvije razprava glede bodočnosti JPO-SS. So glasno je bilo sklenjeno, da ves do sedaj nabran denar, kakor tudi ves denar, ki bo v bodoče pri JPO-SS nabran, ostane pod nadzorstvom in kontrolo JPO-SS. Naša pomo-

zna akcija je bila ustanovljena po predstavnikih slovenskih bratskih organizacij in je torej slovenska pomožna akcija. Denar, ki ga zbiramo, je v smislu naših izjav in pravil, na podlagi katerih smo vodili agitacijo, namenjen slovenskemu narodu, in JPO-SS mora sam deliti ter gledati in skrbeti, da pride v pomoč onim, za katere je nabran, vsled česar naša pomožna akcija oстане samostojna, kakor je bila do sedaj.

Kar se pa tiče pošiljanja obleke v staro domovino, je bilo sklenjeno, ker ima ZOJSA sedaj tudi dovoljenje za razpečavanje blaga, zato naj se odbor ZOJSA naprosi, da bi se nam dovolilo posluševati se njih pernita za pošiljanje in razpečavanje obleke našemu narodu v stari domovini. Razpečavanje blaga se ima vršiti pod nadzorstvom JPO-SS.

Predsednik zaključil dopoldansko sejo ob dvanajsti uri. Popoldansko sejo otvori predsednik ob eni popoldne.

Navzoči govorijo, da bi izdali skupno izjavo glede našega stališča v bodoče. Ker nevemo, kaj bo zaključila glavna seja ZOJSA v Pittsburghu, ki bodo skupne pomožne akcije, bi to izjavo izdali pozneje, da bi bila v soglasju skupnih zaključkov. Te seje se udeležijo Cankar, Rogelj in Zakrajšek, ki bodo tisti čas v Pittsburghu. Apelira se tudi na Zalarja, da naj se udeleži. Tako naj se sporoči tudi mrs. Marie Prislund, da naj pride v Pittsburgh. Obvesti jo Cankar. Wedie obvesti rev. M. Kebeta, da zastopa njegovo organizacijo. Sporoči se tudi Johnu Gorniku, da naj pride v Pittsburgh, da bo slišal razpravo glede skupne akcije.

Nadalje se govori, kako se bo pričelo z nabiranjem obleke, da se jo pošlje v domovino. Do sedaj nimamo še nobenih navodil. Edino, kar more naš odbor svetovati, je to, da naj ljudje pripravijo obleko ter jo obdržijo na svojih domovih, a kakor hitro bomo dobili navodila od ZOJSA, bomo obvestili slovensko javnost v Ameriki.

Razpravlja se nadalje, kdo bo plačal za prevoz obleke do pristanišča, kdo bo plačal za dovoz v domovino. Tudi o tem ne pride odbor do definitivnega zaključka, kajti v navodilih, ki jih bo dal odbor ZOJSA, bo tudi to vključeno.

V razpravo pride vprašanje, kako bi začeli veliko kampa-njo za denarne prispevke. Sledijo nasveti, da bi pričeli z nabiranjem od hiše do hiše, da bi pisali pisma vsem članom in članicam naših podpornih jedrot in zvez, da bi poslali pisma samo na vsa društva, na vse lokalne odbore JPO-SS in na vse podružnice SANSa.

Popoldanske seje se udeleži

tudi tajnik SANSa, Mirko G. Kuhel, ki zasleduje potek seje JPO-SS in da se seznanji z delovanjem. Na konvenciji SANSa v Clevelandu je bil sprejet sklep, s katerim se priporoča, da JPO-SS in SANS delujeta skupaj, v kolikor je mogoče.

Končno je sprejet predlog, da se izda splošni apel in priobči v časopisih, ki so naklonjeni naši pomožni akciji, da se prične posebna kampanja za nabiranje denarnih prispevkov in pripravljane obleke za odpošiljatev v stari kraj; obenem se sestavi tudi pismo in pošlje na vse glavne urade naših centraliziranih organizacij, ki so zastopane v JPO-SS, s prošnjo, da ga pošljejo svojim krajevnim društvom in priporočajo, da naj prispevajo v pomožno akcijo.

Apelira se tudi na vse lokalne odbore JPO-SS, naj ne zadržujejo denarnih prispevkov v svojih blagajnah, ampak naj pošljejo na glavnega blagajnika v Chicagu.

Priporoča se nadalje tudi, da naj vsi govorniki, ki bodo govorili na shodih SANSa, govorijo tudi za našo pomožno akcijo.

Rogelj opozarja navzoče, da naj se prihodnja seja JPO-SS vrši v Clevelandu, kjer so štirje glavni odborniki pomožne

akcije. Do sedaj je Ameriška bratska zveza trpela največ stroškov za pošiljanje svojeje zastopnika na skupne seje. Predsednik zaključil sejo ob 3:15 popoldne.

V. Cankar, predsednik,
Joseph Zalar, tajnik,
Janko N. Rogelj, zapisnikar.

ZNIŽANA CENA

za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

prirejena

koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek urenil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani cen, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.
Naročite lahko tudi pri:
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

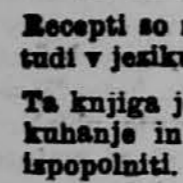
KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ 3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Poč na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. . . Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET
NEW YORK 11, N. Y.

Note

za KLAVIR

PIANO HARMONIKO

25 centov komad — 3 za \$1. —

- * Breeze of Spring
Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jeseru
Kolo
- * Spavaj Miha Moja
Orphan Waltz
- * Dekle na vrtu
Oj, Marička, peglirt!
- * Barčica
Mladi kapeta
- * Gremo na štajerske
štajeri!
- * Happy Polka
Če na tujem
- * Slovenian Dance
Vanda Polka
- * Židana marea
Veseli bratci
- * Ohlo Valley
Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj
Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka
Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
Dol s planine
- * Barbara Polka

ZVEZEK 10 SLOVENSkih PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polkaNaročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 327 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(137)

"Croquefer je tiranski, nočimeren, domišljav, grozovit in surov človek, tako, da so se pred njim tresli vsi podložni mu glumači. Jaz pa še bolj kakor drugi! Saj od njega je bilo zavisno, ali dobim svojega otroka, ali ne. Mislila sem, da kaj poizveduje, kam je prišel ubegli Pavliha; pa lagal se mi je hudo. Bilo mu je samo na tem, da je imel dekle, ki ga nič ni stala. O, jaz sem mu vse storila, kar sem mu le brala v obeh, da bi mi bil le naklonjen. On je bogat, a prav — u nazano skopuščen! Pri njem sem morala trpeti lakoto! S časoma se me je bila lotila neka topoglavnost, podobna sem bila mašini, avtomatu! In vendar je z mano ravnal surovo in brutalno. Nekolikokrat sem ga celo pustila ter sem sama hračočer rojila po svetu. Pa nadejati sem se smela, da le po Croqueferu pridem Pavliha na sled, in tako sem se zopet in zopet vračala v svoj jarem!

"Nekega dne opazi Croquefer, da znam pisati in računati. Od tega časa bila sem povišana v denarničarko. A tudi pri predstavih sem morala, čudno osemljena, molče sodelovati. Kolikor mi je tudi to bilo zoperno, vendar sem storila vse za — svojega otroka! Mislila sem, da le Croquefer mi ga more zopet dati! Tako sem se zmerom bolj in bolj pogrezovala v revščino; a hvala Bogu, svojo poštenost, spoštovanje do sebe sem ohranila zmerom! Tako smo prišli minolega maja v Gray na letni semenj. Croquefer se je zmerom prizadeval, da je ponujal občinstvu kaj novega. Na misel mu pride, da pokaže ljudožrko. Jaz naj bi prevzela to vlogo. Bil je pa gotovo, da poročem 'ne!' Zatorej mi začne pripovedovati, da je prišel na sled ubeglega Pavliha in da moj sin še živi. Jaz sem bila vsa iz sebe samega veselja. Croquefer mi je pripovedoval, da je Leon postal velik in lep, a da ga Pavliha skrbno skriva. Le on more Pavliho primorati, da otroka zopet vrne. In to hoče tudi storiti, samo moram mu narediti ljubav: predstavljati moram 'divjo ženo.' Kaj sem hotela storiti? Imela sem samo eno misel, misel na uboega svojega otroka! Pustila sem se torej 'ozaljšati', kakor se je Croqueferu prav zdelo. Tako opravljena sem stopila na oder. Zdalci zagledam med gledalci tu di — Rouvenata! — Moja srčnost me nauenkrat mine. Gnjus in zaničevanje se me loti pred Croqueferom in kri mi stopi v glavo. Croquefer me je hotel siliti, da bi nevedno svojo nalogo izvršila; a jaz sem ga pahnila od sebe, ter zbežala. Strgala sem nesrečno krinko s sebe, milosrdna komedijantinja mi je pomagala, da sem zopet dobila svoje oblačilo, hkrati mi pove, da se Croquefer nikdar ni brugal za mojega otroka, nego da se mi je zmerom le lagal. Ubežala sem še isto uro z malimi franki, katere sem si bila pristradala. In Bog me je potem čudno ohranil do današnjega dne, dokler nisem prišla do svrhe, dokler se nisem vrnila domov! On me je rešil prokletstva, odprl je moje srce zopet nadeji in veselju! Ime Gospodovo bodi češčeno!!!"

12.

Jean Renaud in Lucila sta ostala ves dan skupaj ter se razgovarjala o svojih otrocih.

Pri tem pa Lucila ni pozabila hudobnega načrta obeh Parizlov, niti ne strašne nevarnosti, ki se je v nji nahajala uboga Blanche. Ali naj bi vse razodela Jeanu Renaudu? Stari mož bi potem gotovo počakal mladega malopridnika pri svoji hčerki, in nasledek tega bi lahko bil uboj. Zatorej je izumila drug načrt, da reši Blanche.

Ko sta se nagovorila o ljubezni svojih otrok in o sreči in prihodnosti le teh, reče Lucila: "Imam neko misel, Jean Renaud, neko željo. Ko se naredi noč, bi rada neopažena zlezla na pristavo; zakaj rada bi že to noč prebila v bližini svojega očeta, ne da bi me kdo videl; morda v izbi Rouvenatovi!"

Jean Renaud je sicer bil iznenaden zaradi tega; vendar reče:

"Naša želja, Lucila, je meni povelje. Pa zakaj se nočete naravnost vrniti k očetu!"

"To storim šele takrat, ko pride moj sin. Povedala sem vam že to, Jean Renaud. Rada bi bila danes ponoči na skrivnem doma. Ne povprašujte me, zakaj sem si v glavo vtepla to misel; rekla bi skoro, da mi je stvar uprav navdihnjena. Ljubi Bog tak hoče, zdi se mi. Ali niste bili nikdar slšno navdihnjani, Jean Renaud!"

"Gotovo, gotovo!" odgovori Jean Renaud resno. "Ali bi bil sicer tako živ kakor doslej?"

Potem mož vstane.
"Dobro je. Najdem sredstvo, da pridete to noč neopaženi na pristavo."

• • •

Jean Renaud se napoti na pristavo. V veži sede ter gleda, kako kuharica pripravlja večerjo za delavce. Pomagal ji je podkurjevati ogenj ter se razgovarjal z njo o velikem delu. Žena si obrise pot s čela rekoč:

"Ah, res, res! O četvi človek ne ve, kam bi dejal glavo! Jera ima dovolj dela v hlevu; gospodična, no, ta mi že pomaga, a zdaj je že nad eno uro pri gospodarju gori. Mož je strašansko vznemirljen in čuden, če ni Rouvenata doma, in tedaj bi zmerom rad imel gospodično pri sebi. Tako! Zdal pa moram še v klet, da natočim vina..."

"Ali ne more tega oskrbeti gospodična Blanche?" povpraša Jean Renaud naglo.

"Se ve, da bi lahko, pa ni praktična v tem obziru. Po navadi je to delo opravljal gospod Rouvenat."

(Nadaljevanje sledi.)

RDEČI KRIŽ POZIWA NA SODELOVANJE

Poudarjajoč, da pripada Ameriški rdeči križ vsemu ljudstvu, ter da je v ideji Rdečega križa zapopadeno upanje človeka, je novi predsednik Rdečega križa, gosp. Basil O'Connor, v svojem uvodnem radijskem govoru širom dežele zval slehernega človeka v Združenih državah, da sodeluje v akcijah za Rdeči križ. Tujerodni Američani ter njih otroci, najsi bodo slovenski, ruski, francoski, angleški ali katerikoli druge narodnosti, so ravno tako dobrodošli kot oni, ki so v Ameriki že generacije.

Ni dolgo tega kar je predsednik O'Connor dal priznanje Američanom tujega porekla za njih sodelovanje v aktivnostih za Rdeči križ, rekoč, da je bilo njih tozadevno prispevanje ve- like človečanske vrednosti. V svojem radijskem govoru pa je tudi poudaril, da je potrebno, da se še bolj živo udeležujejo v aktivnostih Rdečega križa, da bo njih glas in njih reprezentacija v tej organizaciji vidnejša.

"Na kateremkoli bojišču te vojne," je dejal predsednik O'Connor, "je danes Rdeči križ v službi nudenja pomoči in tolažba našim fantom, možem in dekletom, ki se žrtvujejo za našo domovino. Rdeči križ jim služi v imenu vas vseh in slednjemu izmed nas je v veliko zadoščanje dejstvo, da krvna plazma, zavoji za vojne ujetnike v sovražnih deželah in bolnišniška pomoč v vojnih bolnišnicah, ki jih rešuje dragocena življenja. Rdeči križ je v svrhu uspešnejšega in širšega delovanja za vaše fante, može in dekleta v

vojni službi izvežbal mnogostevilno plačano osebje, katero vrši delo in nudi postrzebo in pomoč, kakršno bi vi radi sami nudili svojim sinovom, hčeram, soprogom in bratom, če bi mogli biti z njimi.

"Kljub največjemu številu najetih in plačanih delavcev oziroma uslužbencev v svoji zgodovini, pa Rdeči križ danes kot v preteklosti dolguje svoj obstanek milijonom članom krajevnih postojank Rdečega križa. Potom teh prostovoljnih delavcev se organizacija Rdečega križa udeležuje kot narod.

"Kot je že vsakomur znano, je Ameriški rdeči križ del organizacije Mednarodnega rdečega križa, ter Lige društev rdečega križa. Nič se ne ve kaj nas še čaka v bodočnosti... vojni dogodki zastirajo obzorje. Toda neglede na potek vojne, ste lahko prepričani, da dolžnosti Rdečega križa v prihodnjem letu ne bodo nič zmanjšane, ampak raje še povečane, kajti na mnogih poljih se bodo potrebe znatno povečale.

"Rdeči križ mora sodelovati v dostavljanju pomoči prizadetemu ljudstvu v Evropi, kar pomeni, da bodo vojne aktivnosti naše organizacije nadaljevane še leta po zaključeni vojni. In medtem, ko homo nudili skupno pomoč prizadetim narodom, pomimo to, da kakršenkoli novi svet bono zgradili na ruševinah in pogorišču sedanje vojne, moramo gledati, da bo ta svet temeljil na ideji Rdečega križa, kajti v tej ideji leži jedro prerodenja..."

NOVI GROBOVI

V Duluth, Minn. je po daljši bolezni umrla v bolnišnici Mrs. J. M. Kochevar, stara 40 let. Rojena je bila v Calumetu, Michiganu, v tem mestu pa je živela 31 let. Zapuščka moža, dve hčeri in sestro.

Dne 21. septembra je po kratki bolezni v bolnišnici v Duluthu umrla Anna Pikush, vdova stara 53 let, in rojena v starem kraju. V Duluthu je živela 10 let. Zapuščka šest odraslih otrok, katerim je bila mačeha. Od treh pastorkov je eden pri vojnikih, drugi pri trgovski mornarici.

Nov grob v Kansasu

V Arma, Kans., je po dvo-mesečni bolezni umrl Joseph Gorenc. Bil je operiran na žolču, kar pa mu ni pomagalo. Doma je bil iz Biške vasi pri Mirni peči na Dolenjskem, star 55 let. V Ameriki je bil od leta 1907, ves čas v Kansasu. Zapuščka žena, dva sinova, hčer in sestro, por. Parkel v Willardu, Wis., v stari domovini pa dve sestri in brata, če so še živi.

John Wohlgeomuth umrl

Dne 17. septembra je po dolgi bolezni umrl v Milwaukee, Wis., John Wohlgeomuth, star 62 let. Zapuščka žena, dva sinova, dve hčeri, sestro Mary Kratchnik in sedem vnukov.

Milwaški grobovi

Dne 17. septembra je na svojem domu umrl John Wohlgeomuth, star 62 let. Bolan je bil šest let. Rojen je bil v bližini Škofje Loke na Gorenjskem in v Ameriki (Milwaukeeju) 40 let. Zapuščka žena, dva sinova in dve hčeri.

V La Feriaji, Texas, kjer je živela zadnjih 13 let, je 23. sep. upmrila Julia Perme, stara 59 let in rojena v Velikih Laščah, odkoder je prišla v Ameriko pred 39 let. V Milwaukeeju je prišla iz možem iz Leadville, Colo., leta 1916, kjer je živela do preselitve v Texas. Poleg moža zapuščka tukaj dve sestri, poročeni Medved in Babič, v Argehtini brata Louisa Adami

DOMOBRANSKA / / / PRISEGA

Spodaj objavljeno je besedilo prisege, ki pove, kako slovenski fašisti pod vodstvom kvizlinga Rupnika prisegajo zvestobo Hitlerju, velekrvniku in "firanju" nacističnih barbarjev.

Prisega je bila priobčena v ljubljanskem klerofašističnem Slovincu z dne 21. aprila 1944. V isti številki Slovenca je bilo tudi rečeno, da je škof Rožman blagoslovil slovenske fašiste, ki so praznovali Hitlerjev rojstni dan v ljubljanskem opernem gledališču.

Prisega se glasi:

"Prisegam pri Vsemogočem Bogu, da bom zvest, hraber in svojim nadrejenim pokoren, da bom v skupnem boju z nemško oboroženo silo, stoječo pod poveljstvom vodje velike Nemčije, SS četami in policijo, proti banditom in komunizmu kakor tudi njegovim zaveznikom svoje dolžnosti vestno inpolnjeval za svojo slovensko domovino kot del svobodne Evrope. Za ta boj sem pripravljen žrtvovati tudi svoje življenje. Tako mi Bog pomagaj."

Bodoče nepravilike v Aziji, kot posledica sedanje svetovne vojne

Dr. S. Chandra - Sekhar, profesor umetnosti in znanosti na vseučilišču Pennsylvania, se je nedavno mudil v New Yorku in je tem povodom predaval v Englewoodu, N. J., o sedanjem položaju v Iztočni Indiji. Med drugim je dejal:

"Prebivalstvo Iztočne Indije nima niti najmanjšega razloga pričakovati, da zadobi svobodo po sedanji svetovni vojni." — Predno je podal to izjavo je predaval o zgodovini kontrole, katero izvajo Evropejci, oziroma Nizozemci, Francozje in Angleži nad doznacim prebivalstvom Daljnega Itoka, posebno še v gospodarskem pogledu. Dr. Sekhar je tudi izjavil, da prebivalstvo Iztočne Indije nikakor ne verjame, da se vrši

MUSIC HALL KAŽE IZVRSTEN FILM

Prizor iz saloigre "Casanova Brown", v kateri nastopajo Gary Cooper, Teresa Wright, Frank Morgan in zbor zvezdnikov, sedaj v Radio City Music Hall, 6th Avenue in 50th St. v New Yorku, in poleg tega gala predstava na odru.

sedanja svetovna vojna v prid svobode in demokracije.

Ako Anglija podeli Iztočni Indiji nekako samovlado v obliki dominija, bilo bi to po mnenju predavatelja, povoljno, toda le začasno, kajti prebivalstvo ne bodo preje mirovalo, dokler ne zadobi popolno neodvisnost. Toda to tudi ni še vse, dejal je dr. Sekhar, kajti vodje prebivalstva Iztočne Indije n-pajo in tudi delujejo na to, da pride do federacije med Iztočno Indijo, Kitajsko in Sovjetsko Rusijo, in da se ta federacija

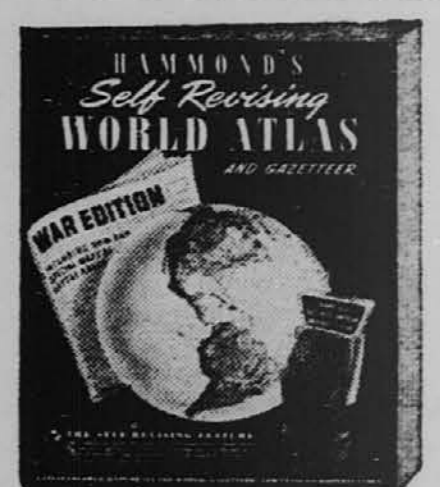
potem združi z drugimi geografičnimi federacijami nesvobodnih ljudstev. Ta velikanska, oziroma največja skupinja človestva bo potem postala glavni del — lige narodov...

Dr. Sekhar je rodom iz Iztočne Indije, kjer je bil svojedobno član Indijskega Narodnega Kongresa.

Nesreča

V lobnišnico v Uniontown, Pa., se je motal 20. septembra podati John Belle. Podvredni se je motal teški operaciji.

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.
Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov
Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

- 1 **Domače živali**
Spisal Damir Felgel
- 2 **Kreutzerjeva sonata**
Spisal L. N. Tolstoj
- 3 **Andrej Ternovec**
Spisal Ivan Albrecht
- 6 **Preganjanje indijankih misijonarjev**
Spisal Josip Spillman
- 12 **Frank Baron Trenk**
Po raznih virih napisal Gjuro Pandurič
- 13 **Pariški slatar**
Poslovenil Silvester K.
- 14 **Pravljice in pripovedke za mladino**
Spisal Silvester Kofelnik
- 15 **Suneški invalid**
Spisal Silvester Kofelnik

- 17 **Vojnimir ali poganstvo in krst**
Spisal Josip Ogrinec
- 18 **Mladim srcem**
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško
- 19 **Študent naj bo**
Spisal Fr. S. Finžgar
- 25 **Duhovni boj**
(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoll
- 26 **Denar**
Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris
- Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!
- 35 **Prasčki Judek**
Spillmannova povest — Prevaj Josip Volc

- IGRE
- 28 **Magda**
(Igra) — Alojzij Remec
- 29 **Peterčkove poslednje sanje**
(Igra) — Pavel Golts
- 30 **Potopljeni zvon**
(Igra) — Gerhart Hauptmann
- 31 **Revizor**
(Igra) — Nikolaj Vasiljev
- 32 **Spodobni ljudje**
(Igra) — L. Lipovec
- 33 **Črne maske**
(Igra) — L. Andrejev
- 34 **Antingone**
(Igra) — Poslovenil C. Golar
- 36 **Sveti Just**
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio
- 38 **Tončkove sanje na Miklavžev večer**
(Igra) — J. Erbežnik in F. Rojc

Ker je saloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omeniti več štikl, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.